

ΡΕΚΟΡ ΔΟΛΟΦΟΝΙΩΝ ΑΚΤΙΒΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΩΝ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΟ 2011

Η προστασία του περιβάλλοντος έχει αρχίσει να γίνεται μία πολύ επικίνδυνη υπόθεση. Ακτιβιστές, δημοσιογράφοι και μέλη οργανώσεων και φορέων που υπερασπίζονται με τον ένα ή τον άλλο τρόπο το περιβάλλον γίνονται στόχοι δολοφονικών επιθέσεων σε ολόκληρο τον πλανήτη.

Σύμφωνα με την οργάνωση Global Witness το 2011, **δολοφονήθηκαν συνολικά 106 άτομα...**

Με τον οικονομικό ολοκληρωτισμό της νέας τάξης να εξορμά ακάθεκτος προς την άνευ όρων εκμετάλλευση των φυσικών πόρων, η υπεράσπιση των τελευταίων ισοδυναμεί πολλές φορές με αιτία δολοφονίας. Σύμφωνα με την οργάνωση **Global Witness** η τεράστια διάσταση που έχει λάβει το πρόβλημα καταδεικνύει τον αυξανόμενο ανταγωνισμό για πρόσβαση σε φυσικούς πόρους σε ολόκληρο τον πλανήτη.

Η αύξηση του τζίρου της αγροτικής βιομηχανίας, του τομέα των εξορύξεων, η συγκέντρωση μεγάλων εκτάσεων στα χέρια συγκεκριμένων ελίτ με διασυνδέσεις σε επιχειρηματικούς και κυβερνητικούς φορείς και οι φτωχοί πληθυσμοί που εξαρτώνται αποκλειστικά από την εκμετάλλευση των τοπικών γαιών, **εντείνουν τον ανταγωνισμό για την κατοχή και τον τρόπο εκμετάλλευσης των γαιών και των φυσικών πόρων.**

Η οργάνωση δημοσιοποίησε επ' ευκαιρίας της Διάσκεψης του Ρίο που ξεκίνησε στη Βραζιλία, τα αποτελέσματα **παγκόσμιας έρευνας με τον τίτλο A Hidden Crisis? για τη δολοφονική βία εναντίον υπερασπιστών του περιβάλλοντος το 2011: δύο άτομα την εβδομάδα**

δολοφονούνται επειδή υπερασπιζόταν το περιβάλλον. Τα θύματα συνήθως ήταν μέλη τοπικών κοινοτήτων που υπερασπιζόταν γαίες και φυσικούς πόρους σε αυτές, δημοσιογράφοι, ακτιβιστές και μέλη οργανώσεων και φορέων που αντετίθεντο σε εταιρικά ή κυβερνητικά συμφέροντα.

Οι 106 δολοφονίες του 2011 είναι με διαφορά οι περισσότερες που έχουν σημειωθεί σε μία μεμονωμένη χρονιά. Σύμφωνα πάντα με την Global Witness **όλη την προηγούμενη δεκαετία σημειώθηκαν 711 δολοφονίες** εναντίον ατόμων που υπερασπιζόταν γαίες και φυσικούς πόρους. Οι δολοφονίες σημειώνουν αλματώδη άνοδο τα τελευταία τρία χρόνια με αποκορύφωμα την τελευταία χρονιά.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η **έρευνα αφορά συγκεκριμένες χώρες** του πλανήτη, αφού για πολλά κράτη ήταν αδύνατο να βρεθούν στοιχεία. Έτσι θεωρείται δεδομένο ότι οι δολοφονίες συνολικά είναι αρκετές περισσότερες, χωρίς όμως να είναι δυνατή η ακριβής καταγραφή τους συνολικά. Επιπλέον για κράτη όπως η Βραζιλία, οι αριθμοί και οι εκτιμήσεις ποικίλλουν σημαντικά ανάλογα με την πηγή.

Πρώτη στον κατάλογο των δολοφονιών, είναι η οικοδέσποινα του Rio+20 Βραζιλία, στην οποία αποδίδονται συνολικά 365 εκ των 711 δολοφονιών της δεκαετίας. Ακολουθούν το Περού (123), η Κολομβία (70), οι Φιλιππίνες (50), η Ονδούρα (10) και η Καμπότζη (9).

Η Global Witness αναφέρει **–μάλλον κομψά–** την **“ανησυχία”** της για εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα στις πρακτικές αυτές.

Επί της ουσίας πρόκειται για τις διασυνδέσεις των αγροτοβιομηχανικών ελίτ με κυβερνητικούς φορείς σε κράτη όπως η Βραζιλία και η Κολομβία, αλλά και αλλού (π.χ. Αφρική, Κεντρική Αμερική), οι οποίες αφήνουν ελεύθερο το πεδίο σε μεγαλογαιοκτήμονες και επιχειρηματίες να δρουν ανεξέλεγκτα, περίπου ως φεουδάρχες της μεσαιωνικής εποχής.

Στη Βραζιλία που αποτελεί εδώ και δεκαετίες το κορυφαίο παράδειγμα, είναι καθημερινές οι αναφορές για τη δράση

οργανώσεων που περισσότερο μοιάζουν με **παραστρατιωτικές ομάδες**, οι οποίες στρέφονται εναντίον τοπικών κοινοτήτων όταν αυτές αντιτίθενται στα συμφέροντά τους. Εκτός των δολοφονιών, πολλοί ακτιβιστές αναγκάζονται σε ...εθελούσια ή αναγκαστική μετανάστευση από τους τόπους τους, ή να ζουν κρυμμένοι. Ο Τομ Φίλιπς του βρετανικού Guardian αναφέρει σε ρεπορτάζ του Φεβρουαρίου, ότι στη Βραζιλία πολλές περιοχές παρομοιάζονται με την Άγρια Δύση της εποχής του κυνηγιού του χρυσού. [1]

Η **Λατινική Αμερική** παρουσιάζει τη μεγαλύτερη κινητικότητα στα ζητήματα διεκδίκησης και υπεράσπισης των τοπικών γαιών απέναντι σε κυβερνητικά και εταιρικά σχέδια. Μόνο τα τελευταία δύο έτη, εκτός της Βραζιλίας, μεγάλης ή μικρής κλίμακας συγκρούσεις για παρόμοια ζητήματα έχουν λάβει χώρα στο Περού [2], το Εκουαδόρ, τη Χιλή [3], την Αργεντινή [4], την Κολομβία και τη Βολιβία.

Παρόμοιες **συγκρούσεις** σημειώνονται και σε πολλά άλλα κράτη, όπως το Κογκό, οι Φιλιππίνες και η Αιθιοπία. Χαρακτηριστικά τον Μάιο του 2012 μόνο, στις Φιλιππίνες δολοφονήθηκαν εν ψυχρώ τέσσερις περιβαλλοντικοί ακτιβιστές, ενώ στην Καμπότζη ο στρατός δολοφόνησε μια νεαρή κοπέλα που συμμετείχε σε εκδήλωση διαμαρτυρίας για την αποψίλωση δασικών εκτάσεων της περιοχής της.

Οι κυβερνήσεις προσβλέποντας στο γρήγορο και άμεσο κέρδος (το οποίο σύντομα μετατρέπεται σε περιβαλλοντική-κοινωνική και εν τέλει οικονομική ζημιά) δείχνουν απόλυτη **ανοχή** σε κάθε είδους πρακτικές εναντίον περιβαλλοντικών ακτιβιστών, είτε πρόκειται για τοπικές κοινότητες, είτε για άτομα και φορείς που τους υποστηρίζουν.

Η ανοχή αυτή έχει συνήθως και την υποστήριξη των μεγάλων Μ.Μ.Ε. στα οποία σπανίως γίνεται αναφορά σε προσπάθειες υπεράσπισης τοπικών κοινοτήτων και γαιών από κυβερνητικά ή/και εταιρικά σχέδια εκμετάλλευσής τους.

Κατεβάστε εδώ την έρευνα **A Hidden Crisis?**

Αναφορές:

[1] Tom Phillips, "Amazon defenders face death or exile", The Guardian, 12 Φεβρουαρίου 2012,

[2] "Καταστροφή του Αμαζονίου του Περού στο όνομα του κέρδους", 12 Μαρτίου 2010,

[3] "Παταγονία: Οικολόγοι και ντόπιοι αντιδρούν στην κατασκευή φραγμάτων", Τηχς, 12 Απριλίου 2012,

[4] "Νερό ακριβότερο από χρυσάφι – Μία τυπική ιστορία «ανάπτυξης» από την Αργεντινή", 25 Ιανουαρίου 2012

Πηγές: Global Witness, The Guardian

Φωτό:wikipedia

Άρης Καπαράκης

Συνεργάτης της ΜΚΟ Σόλων

ariskaparakis@gmail.com

21 Ιουνίου 2012